

Dosarul nr. 2ra-1437/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (C. Guzun)

Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru și A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

25 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinînd admisibilitatea recursului declarat de către Cvasniuc Alexandru și Covaliuc Elena, prin intermediul avocatului Ciachir Constantin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Alexandru Cvasniuc și Elena Covaliuc împotriva lui Veaceslav Zabolotnic, intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău cu privire la înlăturarea obstacolelor la formarea bunurilor separate prin divizare și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Cvasniuc Alexandru și Covaliuc Elena, fiind menținută hotărârea din 12 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 13 octombrie 2016, Cvasniuc Alexandru și Covaliuc Elena au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Zabolotnic, intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău cu privire la înlăturarea obstacolelor la formarea bunurilor separate prin divizare și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor reclamanții au invocat că terenul din curtea comună din str. Alexandru cel Bun, nr. 8 mun. Chișinău este proprietate municipală. În proporție de câte 1/25 cotă-parte din imobilele cu nr. cadastral XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, sînt proprietate privată a reclamanților în baza contractelor de donație nr. 5123 din 12 august 2011.

Potrivit declarațiilor proprietarilor imobilului adiacent autentificate notarial cu nr. 2723 din 7 mai 2012 și nr. 3511 din 4 iulie 2012 este permisă construcția anexei la imobil cu legalizarea și înregistrarea ulterioară.

S-a invocat că imobilul respectiv este amplasat în zona istorică centrală a mun. Chișinău de importanță națională și protejată conform hotărârii Guvernului nr. 978 din 2 septembrie 2004 și nu este inclus în Registrul monumentelor de importanță națională și locală.

Alexandru Cvasniuc și Elena Covaliuc au mai precizat că dispun de proiectul destinat pentru resistemizarea cotei-părți deținute în proprietate, cu organizarea unei intrări suplimentare (în scopul divizării imobilului în două imobile) din str. Alexandru cel Bun, nr. 8 mun. Chișinău, beneficiari Cvasniuc Alexandru și Covaliuc Elena, conform certificatului de urbanism din 18 februarie 2014 și autorizația de construcție

nr. 64 din 30 martie 2016.

Reclamanții au punctat că termenul de încetare a lucrărilor de construcție este de 6 luni din data eliberării autorizației. Durata executării lucrărilor nu va depăși 12 luni din momentul începerii lucrărilor de construcție, însă, din cauza că pârâtului Zabolotnic Veaceslav care este proprietarul apartamentului nr. 2 din str. Alexandru cel Bun, nr. 8, mun. Chișinău a construit în curtea comună în mod samavolnic o „clumbă” și a plantat flori în față lângă apartamentul reclamanților, nu li se permite efectuarea lucrărilor de constituire pentru resistemizarea cotei-părți deținute de reclamanți în proprietate, cu organizarea unei intrări suplimentare (în scopul divizării imobilului în două apartamente).

Solicită Cvasniuc Alexandru și Covaliuc Elena obligarea pârâtului Zabolotnic Veaceslav să lichideze „clumba” plantată cu flori, construită de el samavolnic în fața apartamentului reclamanților nr. 1 din casa nr. 8 str. Alexandru cel Bun mun. Chișinău în curtea comună și să nu creeze impedimente la resistemizarea cotei-părți deținute în proprietatea reclamanților cu organizarea unei intrări suplimentare (în scopul divizării imobilului reclamanților în două apartamente) conform proiectului de execuție, certificatului de urbanism și autorizației de construcție și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 mai 2017 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de către Alexandru Cvasniuc și Elena Covaliuc împotriva lui Veaceslav Zabolotnic, intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău cu privire la înlăturarea obstacolelor la formarea bunurilor separate prin divizare și încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 69, 72-74).

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 9 iunie 2017, Alexandru Cvasniuc și Elena Covaliuc, au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 12 mai 2017, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Cvasniuc Alexandru și Covaliuc Elena, fiind menținută hotărârea din 12 mai 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 117, 118-122).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural, în consecință adoptând o hotărîre întemeiată.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 7 iunie 2018, Cvasniuc Alexandru și Covaliuc Elena, prin intermediul avocatului Ciachir Constantin a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului s-a invocat că atît instanța de apel, cît și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind încălcate normele de drept procedural.

Totodată, recurenții au mai specificat că instanțele de judecată au ignorat proiectul destinat pentru resistemizarea cotei părții deținute în proprietate cu organizarea unei intrări suplimentare, în scopul divizării imobilului în două imobile separate din str. Alexandru cel Bun, nr. 8 mun. Chișinău.

Potrivit art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că prin scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 16 mai

2018, în adresa părților a fost expediată copia deciziei instanței de apel (f.d. 123), însă la dosar nu sunt atașate probe care ar certifica data recepționării de către recurent a copiei deciziei recurate.

Prin urmare, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 19 iunie 2018, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului, însă pînă la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimații să-și expună poziția față de temeiurile invocate în recurs.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, parag.

34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, parag. 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și bune-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, Benjamin Nersesyan v. Armenia, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Erfar – Aveh*, ibidem, parag. 41, Marc Brauer, ibidem, parag. 35; Miessen, ibidem, parag. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, *Sturm v. Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurenții Cvasniuc Alexandru și Covaliuc Elena, prin intermediul avocatului Ciachir Constantin au criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurenții a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat, în special asupra condițiilor prelevării apelor uzate.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile recurenților Cvasniuc Alexandru și Covaliuc Elena, prin intermediul avocatului Ciachir Constantin nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Prin urmare, temeiurile înscrise în recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurentului nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, *Petrovic v. Luxemburg*, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, *Sturm v. Luxemburg*, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Benjamin Nersesyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Cvasniuc Alexandru și Covaliuc Elena, prin intermediul avocatului Ciachir Constantin nu ridică probleme de drept și nu pot fi acceptate spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune

Recursul declarat de către Cvasniuc Alexandru și Covaliuc Elena, prin intermediul avocatului Ciachir Constantin se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea